

[Poul Schlüter.]

motiv forbyde f. eks., at arbejdere mødtes til sammenkomster, fordi der forelå en teoretisk fare for, at de under sådanne sammenkomster ville vedtage ulovlige strejker, eller udstede et forbud mod, at arbejdsgivere mødtes til sammenkomster, fordi der forelå en fare for, at man ville vedtage en ulovlig lockout.

Jeg tror, det principielt er forkert med denne regel, og jeg ville have foretrukket, at man havde fastholdt den principielle aftalefrihed inden for området, som gælder for alle andre erhverv, der jo på mange, mange områder har etableret aftaler, som, hvis der skal være sammenhæng i tingene, kan karakteriseres som langt farligere for erhvervsfriheden og den frie konkurrence. Jeg tænker især på områder, hvor man i monopoltilsynet efter en mangeårig praksis godkender bestemmelser, som instituerer en voldgift, der tager endelig stilling i sager, hvor kollegiale vedtægter påstås overtrådt, og med den virkning, at den kontrol, som ligger i de almindelige domstoles virksomhed, sættes fuldstændig ud af spillet.

Efter min opfattelse er der altså strengt taget ikke noget behov for et generelt forbud mod hvilke som helst aftaler om anmeldepligt. Denne anmeldepligt, hvis den kontrolleres behørigt og i overensstemmelse med den hjemmel, monopollovgivningen giver, i monopoltilsynet, vil efter min bestemte overbevisning i mange tilfælde være en direkte fordel for bygherren.

Jeg har også lagt vægt på, at samtlige de organisationer, som skal arbejde med den nye licitationslov, både entreprenørerhvervet og håndværkernes organisationer, stærkt har fremhævet, at man kunne bevare den nuværende anmeldepligt, der jo er underkastet monopoltilsynets kontrol. Jeg tror, det havde været klogt, hvis man på dette område havde taget et hensyn til erhvervsorganisationerne, således at den store nydannelse, der på hele dette område er tale om, ligesom kunne være mødt med større sympati.

Men som vi fra mit partis side har givet udtryk for i betænkningen, må boligforliget selvsagt holdes; det er en forpligtelse, vi naturligvis vil leve op til, og derfor er vi sindet at stemme for lovforslaget, således som det er indstillet til vedtagelse af ud-

valget. Jeg benytter lejligheden just på denne dag til at gøre den bemærkning til handelsministeren, at her ser vi altså et udmærket eksempel på, at det dog lader sig gøre partier imellem at træffe aftaler, som kan holde.

Axel Sørensen: Ved afslutningen af boligforliget den 18. januar opnåede man enighed inden for de 4 gamle partier om, at man ville foretage en væsentlig ændring i lovforslaget om licitation.

Det drejede sig om en ændring vedrørende § 4 i det fremsatte lovforslag omfattende pligt til anmeldelse af tilbud over for organisationerne og ret til udskydelse af bud. Håndværksorganisationerne har siden 1945 gennem retningslinjer vedrørende licitationer haft en meget stor indflydelse, idet organisationerne kunne pålægge tilbudsgiveren pligt til at anmelde sine tilbud ved en licitation over for organisationerne. Ved åbning af tilbud udskyder man efter det gældende udskydningskriterium de laveste tilbud fra det udbudte byggearbejde under påberåbelse af, at hvis den lavest bydende fik tildelt arbejdet, kunne man ikke være sikker på at få arbejdet udført.

I de senere år har udbuddet af byggearbejder været meget stærkt stigende og antallet af tilbud derfor stærkt begrænset, enkelte har måske endda været proforma-tilbud. På baggrund heraf har man lov til at formode, at den praktiserede form har befordret den øgede stigning i omkostningerne ved licitationsbyggeri i forbindelse med den eksplosive stigning i byggeriet.

Som en følge heraf har boligforligets partnere ment, at man burde ophæve pligten til anmeldelse og retten til udskydelse af bud. Det oprindelige lovforslags forbud mod forudgående regulering suppleres med et forbud mod udskydning af bud og et forbud mod at fastsætte betingelser for åbning af bud. Desuden fritager man håndværkerne for den organisationsmæssige pligt til at anmelde tilbud og nøjes i fremtiden med en ret hertil. Jeg finder det rigtigt, at de bydende forud for en tilbudsgivning kan drøfte udbudsgrundlaget, herunder teknisk begrundede forbehold, ligesom jeg vil mene, at organisationerne fortsat bør have muligheder for at være behjælpelig med at fastsætte regler for afholdelse af udbuds-